

KESKI-SUOMEN LIITON LAUSUNTO PIRKANMAAN LIIKENNEJÄRJESTELMÄSUUNNITELMAN LUONNOKSESTA

Keski-Suomen liitto kiittää mahdollisuudesta lausua Pirkanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman luonnoksesta.

Pirkanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma sisältää vision 2045, maakunnalliset päätavoitteet, nykytila-analyysin sekä neljä teemakarttaa. Pirkanmaan liikennejärjestelmään määritetyt neljä maakunnallista päätavoitetta ovat: 1) Liikenteen päästöt vähenevät, 2) Kestävä liikkuminen on elämäntapa, 3) Liikkuminen ja kuljettaminen on turvallista ja sujuvaa sekä 4) Joukkoliikenne on suosittua ja matka- ja kuljetusketjut toimivia. Päätavoitteet ovat hyvin samansuuntaisia kuin keskeisimmät painopisteet Keski-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelmassa (hyväksytty 23.10.2020). Suunnitelmaluonnoksen päätavoitteet kytkeytyvät selkeästi myös Liikenne 12-suunnitelman tavoitteisiin (saavutettavuus, kestävyys, tehokkuus) sekä Länsi-Suomen kuuden maakunnan yhteisen liikennestrategian teemoihin.

Pirkanmaan ja Keski-Suomen saavutettavuuden ja sujuvien yhteyksien kannalta keskeistä on mm. päärataan liittyvän rataosan Tampere-Jyväskylä kehittäminen niin henkilö- kuin tavaraliikenteen näkökulmista. Pirkanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa ”Yhteyksien Pirkanmaa”-teemakartalla onkin hyvin tunnistettu maakunnille yhteisen rataosan kehittämistarve. Tampere-Orivesi-välillä raideliikenteen kehittämisessä korostuu palvelutason parantaminen ja Orivedeltä Jyväskylään suuntaan erityisesti infraan liittyvät kehittämistarpeet. Keski-Suomen liitto katsoo, että yhteysvälin parantamista voidaan edistää myös osana Päärata Plus- sekä Länsi-Suomen liikennestrategia- yhteistyötä. Pirkanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman luonnoksessa on myös valtatieyhteyksiin liittyen tunnistettu kehittämistarpeita erityisesti valtatie 9 osalta. Eurooppalaiseen TEN-T-kattavaan verkkoon kuuluva valtatie 9 on tärkeä ja keskeinen tieverkon poikittaisyhteys maakuntien välillä. Sekä valtatie 9 kehittäminen Jyväskylästä Tampereen suuntaan, että rataosa Tampere-Jyväskylä on määritelty myös Keski-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelmassa valtakunnallista merkitystä omaaviksi kärkihankkeiksi.

Pirkanmaalla liikenteen päästövähennystavoitteiden (CO₂-päästöt) lähtökohtana ovat sekä kansallisen tason päästövähennystavoitteet että maakunnan oma hiilineutraaliustavoite vuoteen 2030 mennessä. Kuten suunnitelmaluonnoksessakin todetaan, tavoitteisiin pääseminen ja kestävä liikennejärjestelmän kehittäminen on tärkeää, mutta myös haastavaa. Vaikutusten arvioinnissa onkin tuotu esiin, että päästövähennystavoitteiden saavuttamista osaltaan haastaa se, että Pirkanmaa on samanaikaisesti väkiluvultaan vahvasti kasvava maakunta. Liikenteen päästöjen vähentämiseksi vaaditaan laajaa toimenpidevalikoimaa. Keski-Suomessa on vuonna 2022 valmistunut Hiilineutraali Keski-Suomi tiekarttatyö <https://hiilineutraali.keskisuomi.fi/>, missä myös liikkumisen toimenpiteiden kokonaiskestävyyttä ja päästövähennysmahdollisuuksia on

KESKI-SUOMEN LIITTO

arvioitu. Tiekarttatyön lähtökohtana on toiminut Keski-Suomen strategia ja sen tavoite maakunnan hiilineutraaliudesta vuoteen 2030 mennessä.

Pirkanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on "Arjen Pirkanmaa"-teemaan liittyen tunnistettu mielenkiintoisella ja uudentlaisella aluetyypittelyllä erilaisia liikenteellisiä toimenpidealueita. Keski-Suomen liitto näkee, että aluetyypittelyn avulla on mahdollista paremmin tunnistaa eri liikenneympäristöjen ominaispiirteet ja huomioida kulloiseenkin alueeseen sopivimmat ja vaikuttavimmat toimenpiteet.

Jyväskylässä 3.2.2023

Hanna Kunttu
vt. suunnittelujohtaja
Keski-Suomen liitto